

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6257/23
13.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јањић, адвокат из Београда, Ул. Грачаничка бр. 7, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Вања Дозет, адвокат из Београда, Савска улица бр. 33, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 15239/17 од 21.4.2023. године, у седници већа одржаној дана 13.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 15239/17 од 21.4.2023. године, у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 15239/17 од 21.4.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужиља АА из ... да туженом ББ из ..., накнади трошкове парничног поступка у износу од 165.750,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље, којим је тражила да суд обавезе туженог, да јој на име накнаде штете због неуредног извршења уговора о налогу плати износ од 11.382 еура, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 16.10.2017. године, као дана подношења тужбе по коначне исплате, као

неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 234.000,00 динара.

Против наведене пресуде тужилца је благовремено изјавила жалбу, коју је засновала на свим разлозима предвиђеним одредбама чл. 373 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу овлашћења предвиђених одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да жалба тужилце није основана, у погледу одлуке о главној ствари, а делимично основана у погледу одлуке о трошковима парничног поступка.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разлозима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи из жалбе којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Из стања у списима предмета првостепени суд је утврдио да је тужени био власник Агенције за промет непокретности ..., која је решењем АПР-а од 8.7.2016. године брисана из регистра привредних субјеката, те да је 2015. године тужилца мајка ВВ продала стан у Ул. ... за 50.000 евра, од чега је износ од 1.000 евра дала претходној Агенцији за промет непокретности, док је од преосталог новца хтела да купи два стана, па је уз посредовање туженог за износ од 33.000 евра купила стан ..., а остатак новца у износу од 16.000 евра дала ћерки, овде тужилци, као и износ од 5.000 евра од продаје акција предузећа "Икарус" и уштеђевине од 1.000 евра, односно све укупно износ 21.000 евра. Како је првостепени суд утврдио, тужени је посредовао у проналажењу и куповини стана за тужилцу од новца који је тужилца добила од мајке у укупном износу од 21.000 евра и своје уштеђевине од 1.000 евра, а како напред наведени износ није био довољан за куповину стана, то је тужилца имала намеру да подигне кредит. На предлог туженог, тужилца је са туженим закључила усмени уговор о налогу, сходно коме се налогопримац-тужени обавезао да према налогодавцу-тужилци, у циљу увећања расположиве суме за куповину стана, предузме одређене радње у смислу налажења стана који одговара расположивој суми од 22.000 евра, купи стан за наведени износ, препрода исти, и уз понављање ових радњи, куповине и продаје станова, дође до стицања адекватне суме увећаног износа који би тужилци омогућио куповину одговарајућег стана. Како су изјаве парничних странака у преосталом делу контрадикторне и то у погледу поступања туженог, односно броју продатих и купљених станова, и исплати новца тужилци од продатих станова, првостепени суд је у већем делу поклатио веру изјави тужилце, која је била сагласна изјавама саслушаних сведока и достављеним писаним доказима. Наиме, првостепени суд је из исказа тужилце утврдио да јој је тужени најпре пронашао стан на ..., у улици ..., за износ од 24.000 евра, за чију је продају већ био ангажован од стране продавца стана, исти је понудио тужилци, са

чиме се тужила сагласила, па је поред новца који је поседовала у износу од 22.000 евра, подигла кредит од још 2.000 евра, и наведни стан купила дана 17.6.2015. године за износ од 24.000 евра. Тужила је закључила предуговор о продаји предметне непокретности са ГГ, као продавцем, на износ од 24.000 евра, а уз исти је сачињена и изјава којом ГГ потврђује да је њен пуномоћник ББ, овде тужени, у име купца предметног стана исплатио целокупну међусобно уговорену купопродајну цену од 24.000 евра за предметни стан, тако да ни он ни купац предметног стана према њој немају никаквих новчаних обавеза. У наведеној изјави ГГ се сагласила да тада њен пуномоћник ББ и купац предметног стана, могу да закључе уговор о купопродаји истог када то буду хтели, без њеног присуства и било какве сагласности, да је пуномоћник овлашћен да у главном уговору о купопродаји да купцу *clausulu intabulandi*, на основу које се може књижити у РГЗ-у, када се за то стекну услови, без његовог присуства и сагласности, као и да потпише све изјаве, признанице, уговор о купопродаји, при чему је на изјави накнадно својеручно дописан текст од стране туженог којим констатује да својим потписом на признаници (изјави) потврђује да му је износ новца за исплату предметног стана (24.000 евра) дала овде тужила. Предуговор и наведена изјава нису оверени пред судом. Првостепени суд је даље из изјаве тужиле закључио да је тужени уз сагласност тужиле и по њеном налогу, продао стан у улици ... у ..., ..., за износ од 26.000 евра, чиме је зарадила 2.000 евра, да јој је сутрадан јавио да је искрсао стан у ... улици који се продаје за 25.000 евра, и да његовом продајом могу да остваре разлику, те је тужила након продаје стана у ул. ... и куповине стана у ... улици од остварене разлике од 1.000 вратила део дуга банци. Тужила је даље навела да није имала намеру да живи у стану у ... улици, да се сагласила да се исти прода, те је након пар месеци тужени обавестио да је нашао купца и продао стан за 26.000 евра, од ког износа јој је тужени донео 5.000 евра које је купац исплатио на име капаре, а након тога, у два наврата још, укупан износ од 8.000 евра, односно укупно 13.000 евра, тако да је преостао износ дуга купца стана у улици ..., укупно износио још 13.000 евра. Како је сазнала да је купац наведеног стана у затвору, тужила је предложила да се предметни стан прода другом лицу, на шта јој је тужени одговорио да то није могуће јер је купац наведеног стана исплатио половину купопродајне цене стана и тако постао сувласник на истом. Након тога, тужени је предложио да од брата човека који је у затвору (ДД), а који поседује и продаје стан у ..., купи стан за 28.000 евра, с тим да му исплати разлику од 13.000 евра коју јој је дуговао његов брат. Тужила је ради куповине стана у улици ..., у ..., поред износа од 13.000 евра који јој је дуговао купац стана у ... улици, туженом исплатила 11.000 евра, што укупно износи 24.000 евра, и са туженим отишла у ... да погледа стан. Према тужилиној изјави преосталих 4.000 евра исплатио је тужени, међутим за напред наведено нема писаних доказа. Стан у улици ..., који је тужила купила од ДД, уз посредовање туженог, купљен је без овереног уговора о купоподаји, и за исти је закључен предуговор о купопродаји непокретности дана 12.12.2016. године, потписан од стране тужиле као купца, ДД, као продавца предметног стана, а исти је потписао и овде тужени у својству сведока, при чему је уз исти дато специјално пуномоћје којим ДД, овлашћује овде тужилу АА, да може продати, заменити или на други начин отуђити непокретност на којој је он једини и искључиви ванкњижни власник, а наведено пуномоћје оверено је код јавног бележника ... дана 12.12.2016 године под ОПУ: 1623-2016. Након куповине стана у улици ..., тужени је престао да се јавља тужили ради даље продаје стана, а када се јавио замолила га је да јој врати 24.000 евра, што тужени није прихватио. Првостепени суд је ценио као неосноване наводе тужиле у

делу у коме изјављује да је након што је тужени пронашао брата купца стана у ... улици, који није исплатио целокупан износ купопродајне цене (од 13.000 евра), и након што је тужила исплатила износ од 11.000 евра ради куповине стана у ул. ..., тужени додао својих 4.000 евра, с обзиром на то да је у поступку који је тужила водила против ДД у предмету Другог основног суда у Београду П 5687/17, донета пресуда због пропуштања дана 16.3.2018. године, којом је усвојен тужбени захтев тужиле, и утврђено да је ништав уговор (предуговор) о купопродаји непокретности закључен дана 12.12.2016. године између ње и ДД, и обавезан ДД да јој исплати износ од 28.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са припадајућом законском затезном каматом, те је на овај начин тужили фактички досуђен и износ који јој не припада, за који сама тврди да је износ од 4.000 евра новац туженог. На основу наведене пресуде због пропуштања Другог основног суда у Београду П 5687/17 од 16.3.2018. године, тужила је поднела предлог за извршење Првом основном суду у Београду, након чега је решењем о извршењу тог суда ИИ 36256/19 од 2.12.2019. године одређено предложено извршење, а ради наплате новчаног потраживања тужиле у износу од 28.000 евра у динарској противвредности са припадајућом законском затезном каматом као и наплате трошкова парничног поступка. Како је у поступку спровођења принудног извршења решења о извршењу ИИ 36256/19 од 2.12.2019. године, у предмету јавног извршитеља ... И.И 608/19 од 16.3.2020. године, продат радно-стамбени простор у сутерену стамбене зграде за колективно становање у ул. ..., у ..., то је пуномоћник тужиле на рочишту одржаном дана 22.9.2021. године, изјавио да је стан у ..., у ул. ... продат на јавној продаји за износ од 13.418 еура, да је претходно утврђена вредност предметне непокретности у износу од 13.800 евра, да је на тај начин тужила делимично надокнадила део претрпљене штете коју је проузроковао тужени, због чега је прецизиран тужбени захтев и исти умањен за износ остварен продајом предметне непокретности у извршном поступку, те како је тужили након продаје предметног стана исплаћен износ од 12.618 евра то тужила потражује разлику од исплаћеног износа до траженог износа од 24.000 евра, односно потражује износ од још 11.382 еура у динарској противвредности, са припадајућом законском затезном каматом, а на име накнаде штете због неуредног извршења уговора о налогу.

Поред тога, утврђено је и да је правоснажном и извршном пресудом због пропуштања Првог основног суда у Београду П 4624/19 од 17.9.2019. године обавезан тужени да тужили исплати 4.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са припадајућом законском затезном каматом, на име неоснованог обогаћења, као и трошкове парничног поступка јер је од тужиле задржао и присвојио износ од 4.000 евра, и то тако што је за куповину стана од продавца ГГ од тужиле преузео 24.000 евра, сачинио лажну документацију да је наводно продавцу ГГ предметни стан исплатио у име тужиле у том износу, а разлику присвојио за себе, држећи тужилу у заблуди да је продавцу (ГГ) платила купопродајну цену од 24.000 евра уместо 20.000 евра. Утврђено је и да је пресудом Првог основног суда у Београду П 4612/19 од 25.02.2020. године тужени обавезан да тужили исплати 8.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом од 5.10.2015. године па до исплате, ово из разлога што је тужени користећи чињеницу да је имала специјално пуномоћје од продавца и власнице стана ГГ, стан који је тужила купила, продао ЂЂ из ... за куповну цену од 28.000 евра, с тим да је, како би прикрио зараду од тужиле, убедио купца да у уговор унесу да је купац

платио само цену од 15.000 евра, те је на тај начин присвојио 8.000 евра, који износ представља добит остварен ангажовањем тужиљиног капитала од 24.000 евра, односно 20.000 евра за куповину стана од продавца ГГ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је најпре одлучивао о приговору пасивне легитимације, па је применом одредби члана 26 и 67 ЗОО закључио да је исти неоснован, јер је закључио да је тужени са тужиљом закључио усмени уговор о налогу јуна 2015. године. Одлучујући о основаности тужбеног захтева тужиље, првостепени суд је закључио да је тужиља делимично намирена, а сходно решењу о извршењу И.И.36256/19 од 2.12.2019. године, исплатом износа од 12.618 евра, а по основу правноснажне и извршне пресуде Другог основног суда у Београду П 5687/17 од 16.3.2018. године, којом је обавезан ДД да овде тужиљи исплати износ од 28.000 евра у динарској противвредности НБС на дан исплате, са законском затезном каматом пд 22.11.2017 године као и трошкове парничног поступка у износу од 119.893,00 динара, а који извршни поступак још увек траје до потпуног намирења износа досуђеног наведеном пресудом, на коју околност тужиља није доставила нити приложила доказе да јој је нешто у међувремену исплаћено, било продајом непокретности у власништву ДД, било одбијањем одређених износа од пензије именованог, те чињенице да су и у односу на туженог донете две правноснажне и извршне пресуде којом је тужени обавезан да тужиљи исплати укупан износ од 12.000 евра у динарској противвредности по курсу НБС на дан исплате са припадајућом каматом, због чега је првостепени суд нашао да је тужиља наведеним пресудама у целисти обештећена, па је одбио као неоснован тужбени захтев тужиље.

По налажењу Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку јасне разлоге које у целисти прихвата Апелациони суд и, сходно члану 396 став 1 ЗПП, упућује на исте.

Одредбом члана 749. Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о налогу обавезује налогопримац према налогодавцу да за његов рачун предузме одређене послове, и истовремено се налогопримац овлашћује за предузимање тих послова, са правом на накнаду за свој труд, осим ако је другачије уговорено или произилази из природе међусобног односа. Сходно члану 751. став 1. и 3. Закона о облигационим односима налогопримац је дужан да изврши налог према примљеним упутствима, са пажњом доброг привредника, односно доброг домаћина, остајући у границама налога и у свему пазећи на интерес налогодавца и њима се руководити, а ако налогодавац није дао одређена упутства о послу који треба обавити, налогопримац је дужан, руководећи се интересима налогодавца, поступати као добар привредник, односно добар домаћин, а ако је налог без накнаде, како би у истим околностима поступи у споственој ствари. Чланом 124. Закона о облигационим односима је прописано да у двостраним уговорима кад једна страна не испуни своју обавезу друга страна може, ако није нешто друго одређено, захтевати испуњење обавезе или под условима предвиђеним у идућим члановима, раскинути уговор простом изјавом, ако раскид уговора не наступа по самом закону, а у сваком случају има право на накнаду штете.

Неосновани су наводи жалбе тужиље којима указује да је првостепени суд погрешно применио правила о терету доказивања из члана 7 ЗПП-а у вези са чланом 228 ЗПП-а, јер је на туженом да докаже да је проузроковану штету намирио, а што тужени није учинио. Наиме, у конкретном случају, тужиља није доказала у чему се састоји штета коју тврди да је претрпела, као и износ исте. Ово из разлога што је у извршном поступку тужиља делимично намирена сходно решењу о извршењу И.И.36256/19 од 2.12.2019. године исплатом износа од 12.618 еура, а по основу правноснажне и извршне пресуде због пропуштања Другог основног суда у Београду П 5687/17 од 16.03. 2018. године, којом је обавезан ДД да тужиљи исплати износ од 28.000 еура у динарској противвредности НБС на дан исплате, са законском затезном каматом од 22.11.2017. године као и трошкове парничног поступка, при чему наведени извршни поступак још траје до потпуног намирења износа досуђеног наведеном пресудом. Дакле, како тужиља није доставила доказ да је наведени извршни поступак обустављен, то у конкретном случају, тужиља није доказала у чему се састоји штета коју тврди да је претрпела, нити колико она тачно износи, с обзиром на то да предметни извршни поступак још увек није окончан, и да тужиља може спровести поступак принудног извршења преосталог новчаног потраживања које има према ДД, другим средством и предметом извршења.

Без утицаја су наводи жалбе тужиље којима указује да постојање правноснажних пресуда због пропуштања Првог основног суда у Београду П 4624/19 од 17.9.2019. године и П 4612/19 од 25.2.2020 године, не значи да је тужени истима у потпуности надокнадио штету тужиљи, јер првостепени суд не даје разлоге на који начин је тужени поступио по наведеним пресудама. Наиме, напред наведене пресуде представљају извршне исправе на основу којих тужиља може против туженог покренути поступак извршења ради наплате новчаног потраживања које има према туженом у укупном износу од 12.000 евра са припадајућом законском затезном каматом, и на тај начин у поступку принудног извршења у потпуности спровести извршење на основу предметних извршних исправа. У том смислу, на тужиљи је био терет доказивања чињенице да постоје непремостиве препреке за наплату досуђених износа од туженог на основу извршних исправа, коју чињеницу тужиља током поступка није доказала.

Без утицаја на правилност закључка првостепеног суда су наводи жалбе тужиоца којима су указује да се пресуде у којима је тужени обавезан на исплату износа од укупно 12.000 евра са припадајућом законском затезном каматом разликују по свом чињеничном и правном основу од тужбеног захтева којим је одлучено овом пресудом, јер се у парницама вођеним пред Првим основним судом у Београду П 4624/19 и П 4612/19 ради о захтевима за извршење уговора о налогу, а не о захтеву за накнаду штете. Ово зато што суд није везан правним основом тужбеног захтева, а јесте везан чињеничним основом, те имајући у виду да су парнични поступци у наведеним предметима Првог основног суда у Београду вођени између истих парничних странака, у истом својству тужиље и туженог, као и да је тужиља исходвала правоснажне пресуде којима је обавезан тужени на исплату износа од 12.000 евра, са припадајућом законском затезном каматом, а која обавеза туженог је проистекла из неуредног извршења истог уговора о налогу закљученог између парничних странака 2015. године, а што је истовремено основ захтева у овој правној ствари.

Нису основани жалбени наводи тужиље којима врши анализу исказа парничних странака и саслушаних сведока, те осталих изведених доказа и на свој начин интерпретира чињенично стање у погледу конкретног догађаја. Првостепени суд је у спроведеном поступку правилно применио одредбу члана 8 ЗПП-а којим је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане, односно које ће предлоге за извођење доказа усвојити и сматрати релевантним у вези са утврђивањем релевантног чињеничног стања за оцењивање основаности тужбеног захтева. Овом одредбом установљено је и начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и суду је препуштено да изврши њихову савесну и брижљиву оцену и да према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања, слободно и без формалних ограничења цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе извести ради утврђивања битних чињеница (члан 229 у вези са чланом 313 и 319 став 1 ЗПП-а). Имајући у виду наведено, насупрот жалбеним наводима тужиље, првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, правилно ценећи у смислу члана 8. ЗПП-а исказе парничних странака, те саслушаних сведока, на основу којих исказа је у претежном делу утврдио одлучујуће чињенице у овој правној ствари.

Поред тога, тужиља није доказала ни да је тужени приликом извршења налога тужиље поступао супротно закљученом уговору, прописима и правилима струке, односно није доказала постојање штетне радње туженог која би била у узрочно-последичној вези са умањењем имовине тужиље. Одговорност туженог би могла постојати само у ситуацији да је приликом извршавања уговора о налогу тужени поступао мимо добијеног налога од стране налогодавца, односно да није поступао са пажњом доброг привредника, односно доброг домаћина, што тужиља није доказала, с обзиром на то да је из исказа тужиље и саслушаних сведока произилази да је тужени поступао у складу са налозима из уговора о налогу, те да је тужиља са туженим одлазила у ... да погледа стан у улици ... пре куповине стана, и туженом дала налог за куповину истог, а који стан се оглашавао за износ од 29.000 евра.

Имајући у виду све напред наведено произилази да тужиља, на којој је био терет доказивања у смислу чл. 7. и 228. Закона о парничном поступку, није доказала чињеницу настанка штете због неуредног извршења уговора, па је првостепени суд правилно поступио када је одбио као неоснован тужиљин захтев за исплату накнаде штете.

На основу изложеног применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке.

Неосновани су наводи жалбе тужиље којима указује да првостепени суд није правилно применио одредбу члана 155 став 1 Закона о парничном поступку, када је обавезао тужиљу да туженом надокнади целокупне трошкове парничног поступка. Ово из разлога што је тужиља сходно одредби члана 153 став 1 Закона о парничном

поступку, као странка која је у целини изгубила парницу дужна да другој страни накнади трошкове, због чега је имајући у виду садржину напред наведених законских одредаба, као и исход ове парнице, правилно првостепени суд одлучио када је обавезао тужиљу да туженом накнади трошкове поступка који су били нужни и неопходни.

Међутим, приликом одлучивања о трошковима парничног поступка Апелациони суд је, на основу стања у списима предмета, утврдио да је првостепени суд погрешно применио Адвокатску тарифу ("Сл. гласник РС", бр. 121/2012, 99/2020 и 37/2021) важећу у тренутку доношења првостепене одлуке. Ово из разлога што је вредност предмета спора, након смањења захтева из тужбе, износи 11.382 еура, односно 1.358.239,10 динара на дан подношења тужбе, због чега је крећући се у границама постављеног захтева и вредности предмета спора сходно важећој Адвокатској тарифи, Апелациони суд преиначио решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке, тако што је обавезао тужиљу да туженом накнади трошкове поступка, у укупном износу од 165.750,00 динара, и то на име састава одговора на тужбу и састава два образложена поднеска у износу од по 11.250,00 динара, на име приступа на седам одржаних рочишта у износу од по 12.750,00 динара и на име приступа на шест неодржаних рочишта у износу од по 7.125,00 динара, и на основу одредбе члана 401. тачка 3. Закона о парничном поступку донео одлуку као у ставу другом изреке.

Како је тужиља у другостепеном поступку успела у незнатном делу, и то у погледу одлуке о трошковима парничног поступка, одбијен је као неоснован њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде на основу одредбе члана 165 у вези са одредбом члана 153 Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић